

2010
Evropský rok
boje proti
chudobě
a sociálnímu vyloučení

Rok 2010 je Evropský rok boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení **České NNO se připojují, připojte se též!**

Více info:

- Stránky EK - www.2010againstopoverty.eu
- Informace MPSV ČR - <http://www.mpsv.cz/cs/7455>
- EU koalice NNO - www.endpoverty.eu (od půlky Ledna 2010)

2010 - konec i začátek?

Amsterodamská smlouva (čl. 136, 137) z roku 1997 prohlásila boj proti sociálnímu vyloučení za jeden z cílů Evropské unie. Na zasedání Evropské Rady v Lisabonu z roku 2000 byla sociální soudržnost označena za klíčový prvek Lisabonské strategie. V návaznosti na tyto dokumenty byly členské státy EU vyzvány, aby učinily potřebné kroky **k potlačení chudoby do roku 2010**.

V této souvislosti se všechny členské státy přihlásily ke koordinaci svých politik v oblasti potlačování chudoby a sociálního vyloučení formou **otevřené metody koordinace**. Jde o dobrovolný proces, který se skládá ze stanovení a odsouhlasení společných cílů a indikátorů pro měření dosaženého pokroku, pravidelného monitorování a vyhodnocování, programu peer review, mezinárodní výměny zkušeností, vyhledávání příkladů dobré praxe a propagace spolupráce při tvorbě politik. Převádět společné cíle EU do národních a regionálních politik a naopak mají v praxi pomoci takzvané dvouleté Národní akční plány sociálního začleňování (NAPSI).

V souladu s výzvou Lisabonské strategie **zavětila Evropa právě rok 2010 boji proti chudobě a sociálnímu vyloučení**. Rozhodla se tak na základě alarmujících výstupů z výzkumných šetření, která prokázala, že toto **téma rozhodně vyžaduje další pozornost**. Z šetření vyplývá, že chudobou a sociálním vyloučením je v Evropské unii ohroženo 16 % obyvatel a že 63 % dotázaných z nových členských zemí uvedlo, že lidé v jejich okolí žijí v chudobě (www.ec.europa.eu).

Evropským rokem boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení hodlá Evropská unie akcentovat fakt, že k potlačování chudoby, která se členskými zeměmi nevyhýbá, je třeba zaujmout zodpovědný postoj. Za hlavní cíle, kterých je nutné v rámci Evropského roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení dosáhnout, bylo stanoveno **uznání práv občanů žijících v chudobě a jejich nároku na důstojný život, podpora aktivního přístupu veřejnosti** k dané problematice, podpora celkové **soudržnosti společnosti** a v neposlední řadě také **propojení veškerých relevantních úseků** státní správy a samospráv a dalších partnerů.

Partnerství neziskových organizací - NAPSI spolu!

Evropský rok 2010 má rovněž přispět k rozvoji širších aliancí a koalic nevládních organizací ve prospěch podpory evropských i národních cílů a priorit roku. V tomto duchu je i projekt **pěti partnerských neziskových organizací a sítí - IQ Roma servis, Člověk v tísni, SKOK, EAPN ČR a Socioklub** realizovaný v rámci komunitárního programu Progress Evropské komise pod pracovním názvem NAPSI spolu!

Ambicí partnerství a projektu je zejména podpořit komplexní a systémové řešení chudoby a sociálního vyloučení v České republice. Projekt vychází z předpokladu, že proces potlačování chudoby a sociálního vyloučení vyžaduje synergické působení dotčených ministerských resortů, veřejné správy, samospráv, neziskových organizací působících v dané oblasti a v neposlední řadě i těch, jichž se chudoba a sociální vyloučení osobně dotýká.

Mnoho nevládních organizací se již aktivně podílelo na předešlých evropských letech, které se věnovaly sociálním tématům (např. 1997 - rok boje proti rasismu, 2003 - rok osob se zdravotním postižením nebo 2007 - rok rovných příležitostí pro všechny).

Do Evropského roku 2010 vkládáme naději, že bude příležitostí pro EU a její členské státy ke kritickému přezkoumání pokroku, jenž byl dosažen v posledních deseti letech v tématu boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení, a poskytne tak nový impuls k jeho řešení. Očekáváme též, že rok 2010 povede ke zlepšení dialogu s vládou a orgány veřejné správy v oblastech, kde je občanský dialog stále nedostatečný, k posílení politické angažovanosti a k novým opatřením v boji proti chudobě a sociálnímu vyloučení, jenž se stane horizontálním cílem všech politik. V obecné rovině pak věříme, že rok 2010 přispěje k lepšímu povědomí o existenci chudoby, k zpochybnění některých příčin, jež vedou k sociálnímu vyloučení a chudobě a tím ke zmírnění stereotypů a stigmatizace lidí žijících v chudobě.

Očekávané poselství Evropského roku 2010 veřejnosti - porozumění a úcta, důstojnost všech lidí

SOCIOKLUB

Projekt je realizován za podpory Evropské unie.

Za obsah sdělení odpovídá výlučně autor. Evropská komise nenesé odpovědnost za použití těchto informací.

Kromě jiných aktivit plánujeme v průběhu roku 2010 i **podpůrnou kampaň** k Evropskému roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Jejím prostřednictvím chceme docílit **porozumění a základní úctu** české veřejnosti k lidem se zkušeností s chudobou a sociálním vyloučením. Připravujeme krátký filmový spot („chudoba cti netratí“) spojený s výstavami, informačními panely a letáky, který bude promítán např. ve vnitrostátních linkách Student Agency, na festivalech vč. MFF Karlovy Vary a dle domluvy i jinde (v jednání jsou multiplexy, ČT aj.).

Budeme též usilovat o aktivní podporu **národních priorit Evropského roku 2010**. Témata jako *předlužení u nebankovních společností, zdravotních pojišťoven, dopravních podniků, chudoba a sociálně slabé rodiny s dětmi, účast lidí žijících v chudobě na veřejném životě, přístup k lidem bez domova, azylové domy, sociální bydlení a víceúrovňové modely bydlení, dobré praxe ve vzdělávání a zaměstnávání* aj. plánujeme napojit na naše koncepční a mediální výstupy, kazuistiky a tematické publikace realizované v průběhu roku 2010, včetně zaměření široce distribuovaného bulletinu SKOKu.

Očekávaný politický odkaz na vnitrostátní úrovni - NAPSI a participace, mainstreaming soc. začleňování

Věříme, že kromě komunikačního rozměru podpoří Evropský rok 2010 i výsledky v politické oblasti na různých úrovních, od místní až po evropskou a nastíní i úvahy o post Lisabonské strategii EU.

Jedním z nástrojů, který by mohl (a dle požadavků Evropské komise dokonce měl) výše uvedené subjekty spojovat ve společné úsilí, je **Národní akční plán sociální inkluze**, který je sestavován vždy na dva roky (NAPSI 2006 - 2008, NAPSI 2008 - 2010 atd.) a jehož smyslem má být zadávání konkrétních a termínovaných úkolů jednotlivým aktérům, kteří se na poli sociálního začleňování pohybují.

Právě jejich participace může být při tvorbě českého akčního plánu sociálního začleňování přínosnou novinkou. Cílové skupiny, kterých se nástroje sociální politiky přímo dotýkají, totiž dokážou pojmenovat skutečné bariéry, které brání sociálnímu začlenění, a faktory, které chudobu a sociální vyloučení prohlubují. Zapojení lidí žijících v chudobě a sociálním vyloučení do tvorby strategických dokumentů navíc podporuje jejich plnohodnotné společenské uplatnění a přispívá k prolomení negativních stereotypů o chudých jako o lidech, kteří si za propad na sociální dno mohou sami a kteří se o pozitivní životní změnu nesnaží.

Co nejširší veřejnosti otevřený proces tvorby NAPSI navíc není ničím objevným. V podstatě se jedná o to, přenést na národní úroveň postup, který je používán na evropské úrovni - tedy otevřenou metodu koordinace. V rámci 4.

NAPSI spolu!

Projekt „Rozvoj informovaného a participativního přístupu k porozumění, hodnocení a tvorbě Národního akčního plánu soc. inkluze v ČR“ (Project No VS/2008/0571) je realizován v rámci evropské výzvy Komunitárního programu PROGRESS 2007-2013.

národní priority (Zvýšení úrovně vzdělanosti a tím konkurenceschopnosti chudých a vyloučených lidí na trhu práce) chceme podporovat aktivity, jež vedou k účinnějšímu zapojení subjektů z lokální a regionální úrovně do tvorby NAPSI 2010-12. Zvláštní zřetel klademe na účinnější zapojení cílových skupin - lidí se zkušeností s chudobou a soc. vyloučením. V koncepční rovině bude na toto téma navazovat pásmo školení, workshopů, seminářů a kulatých stolů (pro obce, univerzity, NNO aj.), dále pak národní setkání lidí žijících v chudobě včetně medializace a závěrečné mezinárodní konference. Evropský rok 2010 musí být pro ČR jasnou **výzvou k mobilizaci** všech relevantních aktérů a k posílení strategické pozice a významu NAPSI v České republice.

Kontaktní osoby:

Mgr. Katarína Klamková, IQ Roma servis, o. s.
[katarina.klamkova \[zavináč\] iqrs.cz](mailto:katarina.klamkova@iqrs.cz), tel. 543 214 805

Mgr. Petra Klingerová, Člověk v tísni
[petra.klingerova \[zavináč\] clovekv tisni.cz](mailto:petra.klingerova@clovekv tisni.cz), tel. 222 350 802

Ing. Dagmar Hrubcová, SKOK
[hrubcova \[zavináč\] skok.biz](mailto:hrubcova@skok.biz), tel. 224 946 198

MUDr. Milena Černá, EAPN ČR
[cerna \[zavináč\] v dv.cz](mailto:cerna@v dv.cz), tel. 224 217 331

SOCIOKLUB

Projekt je realizován za podpory
Evropské unie.

Za obsah sdělení odpovídá výlučně autor.
Evropská komise nenesé odpovědnost
za použití těchto informací.